

Föstudaginn 12. maí 1989.

Nr. 156/1989. **Sálfræðingafélag Íslands**

gegn

Fræðsluskrifstofu Reykjanesumdæmis.

Kærumál. Félagsdómur. Frávísunardómur staðfestur.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Guðmundur Jónsson, Benedikt Blöndal, Bjarni K. Bjarnason og Þór Vilhjálmsson og Arn-
ljótur Björnsson, settur hæstaréttardómari.

Sóknaraðili hefur með heimild í 67. gr. laga nr. 80/1938, um stéttarfélög og vinnudeilur, kært til Hæstaréttar frávísunardóm, sem Félagsdómur kvað upp 18. apríl sl. Kært var 24. apríl og barst kæran Hæstarétti daginn eftir. Í kæru og greinargerð, sem dagsett er 2. maí, krefst sóknaraðili þess, að frávísunardómurinn verði felldur úr gildi og lagt fyrir Félagsdóm að taka málið til efnismeðferðar. Þá er krafist kærumálskostnaðar.

Í greinargerð lögmanns varnaraðila, sem dagsett er 9. maí, er krafist staðfestingar hins kærða dóms og kærumálskostnaðar.

Staðfesta ber hinn kærða dóm með tilvísun til forsendna hans. Kærumálskostnaður fellur niður.

D ó m s o r ð:

Hinn kærði dómur á að vera óraskaður.

Dómur Félagsdóms 18. apríl 1989.

Mál þetta dæma Garðar Gíslason, Björn Helgason, Jónas Gústavsson, Allan V. Magnússon og Ragnar Halldór Hall.

Málið, sem tekið var til dóms í dag, er höfðað fyrir Félagsdómi með stefnu, birtri 11. þ.m.

Stefnandi er Sálfræðingafélag Íslands, kt. 540269-1069, Lágmúla 7, Reykjavík.

Stefnda er Fræðsluskrifstofa Reykjanesumdæmis, kt. 410676-0609, Lyngási 11, Garðahæ.

Dómkröfur stefnanda eru þessar:

1. að viðurkennt verði með dómi Félagsdóms, að Fræðsluskrifstofa Reykjanesumdæmis sé samningsaðili um kaup og kjör gagnvart Sálfræð-

ingafélagi Íslands vegna þeirra félagsmanna, sem starfa á nefndri fræðslu-skrifstofu,

2. að stefnda verði dæmd til að greiða málskostnað samkvæmt ákvörðun dómsins.

Dómkröfur stefndu eru þessar:

Að stefnda verði algerlega sýknuð af öllum kröfum stefnanda og að stefnanda verði gert að greiða stefndu málskostnað að skaðlausu, verði málinu ekki vísað frá Félagsdómi ex officio.

— — —

III.

Í upphafi málflutnings beindi dómurinn því til lögmanna aðila að þeir tjáðu sig sérstaklega um þau atriði, sem gætu leitt til frávísunar málsins af sjálfsdáðum.

Lögmaður stefnanda taldi sakarefnið falla beint undir 1. tl. 26. gr. laga nr. 94/1986 samkvæmt orðanna hljóðan og almennri lögskýringu. Þar segi, að Félagsdómur dæmi í málum, sem rísi á milli samningsaðila um „samningsaðild einstakra stéttarfélaga“. Í greinargerð, sem fylgt hafi frumvarpi að lögunum, sé einnig nefndur „samningsréttur“ í þessu samhengi. Skilningur stefnanda sé því að undir ákvæði þetta falli úrlausnarefni um þrennt: 1) hvort um samningsrétt sé að ræða, 2) fyrir hvern eigi að semja og 3) við hvern eigi að semja. Lögskýringargögn gefi ekki tilefni til þess að beita þrengjandi lögskýringu, sem myndi leiða til takmörkunar á heimildum ákvæðis 26. gr. laganna.

Lögmaður stefndu andmælti þessum lögskýringarsjónarmiðum og benti á að orðalag 1. tl. 26. gr. laganna væri skýrt og ótvírætt og að ekki væri heimilt að beita rýmkandi skýringu á grein þessa.

IV.

Álit dómsins.

Um samningsrétt félagsmanna aðildarfélaga Bandalags háskólamanna eru nú í gildi ákvæði laga nr. 94/1986. Í 26. gr. þeirra er mælt fyrir um, að Félagsdómur skuli dæma um nokkur ágreiningsefni milli aðila að kjarasamningum þeim, sem lögin taka til. Sú lagagrein er svohljóðandi:

„Félagsdómur dæmir í málum, sem rísa á milli samningsaðila, um:

1. samningsaðild einstakra stéttarfélaga og til hvaða starfsmanna samningsaðild þeirra nær,

2. lögmæti boðaðra eða þegar hafinna vinnustöðvana,

3. ágreining um skilning á kjarasamningi eða gildi hans,

4. hverjir falli undir ákvæði 29. gr. laga nr. 38/1954,

5. hverjir falli undir ákvæði 3. - 6. tölul. 19. gr. þessara laga,

6. Önnur atriði, sem aðilar hafa samið um að leggja fyrir dóminn, enda séu að minnsta kosti þrír af dómendum því meðmæltir.

Félagsdómur dæmir og um ágreining um félagsaðild þeirra, sem undir lög þessi falla, hvort sem ágreiningurinn er milli samningsaðila, stéttarféлага eða einstakra starfsmanna og stéttarféлага.

Félagsdómi er heimilt að dæma í máli um atriði, sem tilgreind eru í 1. mgr., sem ágreiningur er um milli fjármálaráðherra eða sveitarfélags annars vegar og hins vegar einstakra starfsmanna eða starfsmannahópa, sem ekki falla undir 5. gr. þessara laga né lög nr. 80/1938, um stéttarfélög og vinnudeilur, enda sé um það samkomulag milli aðila og að minnsta kosti þrír af dómendum séu því meðmæltir.“

Félagsdómur er sérdómstóll, og eru ofangreind ákvæði 26. gr. um dómsvald hans fortakslaus. Verður ekki ráðið af orðum greinarinnar eða forsögu hennar, að henni hafi verið ætlað að taka til annarra ágreiningsmála en þar greinir.

Um fyrirsvar af hálfu vinnuveitenda við gerð og framkvæmd kjarasamninga, sem lög nr. 94/1986 taka til, eru ákvæði í 3. gr. laganna. Ágreiningur um skýringu þeirrar greinar er ekki meðal þess sem fellt er undir dómsvald Félagsdóms með 26. gr. laganna. Er máli þessu því sjálfkrafa vísað frá dómi.

Rétt þykir að málskostnaður falli niður.

D ó m s o r ð:

Máli þessu er vísað frá dómi.

Málskostnaður fellur niður.
